

REMISSVAR**2023-04-28**

Handläggare: Robert Öberg

Utbildningsdepartementet

Dnr U2022/03951

Remiss avseende Statens skolverkets förslag till nationell digitaliseringsstrategi för skolväsendet 2023-2027

Riksförbundet FUB är en intresseorganisation som arbetar för att barn, ungdomar och vuxna med intellektuell funktionsnedsättning (IF) ska kunna leva ett gott liv. Vi är cirka 25 000 medlemmar i 150 lokalföreningar runt om i landet. Personer med IF och deras anhöriga är medlemmar i FUB liksom många andra som delar vår grundsyn. Riksförbundet FUB utgångspunkt är rätten till en inkluderande utbildning och en fungerande skolgång för alla elever med funktionsnedsättningar i enlighet med FN:s funktionsrättskonvention¹.

Sammanfattande kommentarer

FUB delar Skolverkets uppfattning att en del av skolans demokratiuppdrag är att ge alla elever den digitala kompetens som behövs för att vara en aktiv samhällsmedborgare. Samtidigt kan vi konstatera att skolans digitalisering i nästan alla avseenden inte inkluderat elever inom de anpassade skolformerna. I många år har FUB och forskare varnat i debattartiklar² och rapporter för konsekvenser av det digitala utanförskapet för personer med intellektuell funktionsnedsättning. Rapporten *Svenskarna med funktionsnedsättning och internet*³ visar att den digitala klyftan etableras redan i de yngre åldersgrupperna och finns sedan med upp i åldrarna. Rapporten visar också att det finns en stark koppling mellan att ha en bakgrund i den anpassade skolan och en ökad risk för ett digitalt utanförskap.

Det är välkommet att strategin omfattar alla elever men det vore tydligare om skolformerna anges och preciseras. FUB:s erfarenhet är att elever i de anpassade skolformerna glöms bort i skolans strategiska arbete och därför behöver det vara tydligt att strategin också gäller skolformerna anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola.

¹ <https://toolkit.funktionsrattskonventionen.se/alla-rattigheter/>

² <https://www.etc.se/debatt/ge-oss-den-digitala-skyddsutrustning-vi-har-ratt-till>

³ <https://www.begripsam.se/forskning/internet/2019-rapporter-och-resultat>

Riksförbundet FUB ingår i ett skolutvecklingsprojekt, med inriktning digitalisering inom anpassad grundskola, i en av Stockholms större kommuner.

I mötet med lärare, IT-pedagoger, skolledare och förvaltning är det tydligt att de anpassade skolformerna lämnats utanför skolans digitalisering. Eleverna står utanför ”en till en” satsningar och får ofta ta över datorer och Ipads som grundskolan övergett. Lärare vittnar om uteblivet stöd ifrån IT-pedagoger och kompetenssatsningar. Det som också blir tydligt att den möjlighet som finns genom att använda digitala verktyg inte kommer eleverna till del. Dagens tekniska landvinningar gör det till exempel möjligt att skapa bildstöd och instruktionsfilmer med oändliga möjligheter att anpassa innehåll och form baserat på både individens och gruppens behov.

I ljuset av detta och med vetskap om vad ny forskning visar anser FUB att det behövs särskilda satsningar från Skolverket och Specialpedagogiska skolmyndigheter för att ge likvärdiga möjligheter för elever i de anpassade skolformerna att nå digitaliseringsstrategins målsättning; *Alla barn och elever utvecklar en digital kompetens för att kunna delta aktivt i studier, samhällsliv och arbetsliv i syfte att bidra i ett hållbart och demokratiskt samhälle.*

FUB tycker att strategins övergripande mål och delmål är relevanta men menar att perspektivet funktionsnedsättning saknas och behöver förtydligas. Vi vill trycka på vikten av att Skolverket i kommande arbete med handlingsplaner, implementering och uppföljning säkerställer och preciserar att de anpassade skolformerna får likvärdigt stöd för att eleverna med intellektuell funktionsnedsättning inte riskeras att fortsatt hamna i ett digitalt utanförskap.

För Riksförbundet FUB

Christina Heilborn

Förbundssekreterare